

Handläggare: Per Gradin  
Region Innerstad  
Drift- och underhållsbyrån  
Tel: 508 262 17  
per.gradin@gfk.stockholm.se

2004-02-16

Dnr:2004-910-539

Till  
Gatu- och fastighetsnämnden

### **Upphandling av elenergi för offentlig belysning, hissar och rulltrappor m m.**

#### **FÖRSLAG TILL BESLUT**

1. Gatu- och fastighetsnämnden godkänner kontorets redovisning och ger kontoret i uppdrag att genomföra planerad upphandling och teckna avtal i enlighet med kontorets förslag.
2. Gatu- och fastighetsnämnden delegerar rätten att beställa elleveranser och teckna avtal för elcertifikat till chefen för region innerstad Göran Gahm, chefen för teknikbyrån vid region innerstad Kurt Kärnsund och belysningsingenjören vid region innerstads drift- och underhållsbyrå Per Gradin.
3. Gatu- och fastighetsnämnden godkänner kontorets förslag till strategi för elupphandling och elinköp för offentlig belysning, hissar och rulltrappor m m.

Olle Zetterberg

Göran Gahm

#### **SAMMANFATTNING**

Gatu- och fastighetskontoret har ett avtal med Forum Markets för leverans av elenergi till offentlig belysning, hissar och rulltrappor som upphör 2007-03-31. Eftersom möjlighet till låsning av elpriset bör kunna ske i förväg även efter denna tidpunkt måste en ny upphandling ske nu för att gälla elleveranser efter 2007-04-01. Denna upphandling avser ca 90 GWh (miljoner kilowattimmar) elenergi per år samt hantering av elcertifikat för

---

\\web01\inetpub\gfk.yourvoice.se\work\2004-03-02\Tjut\08.doc

Bilaga 1: Strategi för elupphandling och elinköp för offentlig belysning, hissar och rulltrappor m m.

stimulans till förnyelsebara energikällor. Avtalsperioden uppgår till 2 år med möjlighet till förlängning ytterligare 2 år. Den beräknade kostnaden uppgår till totalt ca 150 mnkr.

Man kan köpa el på olika sätt: till rörligt eller fast pris, genom att följa den sk spotmarknaden på elbörsen eller att terminssäkra priset (*Terminssäkring: staden beslutar själv efter konsultråd om låsning av elpriset över längre eller kortare perioder*).

Kontoret föreslår att elleveranserna skall ske genom sk terminssäkring, vilket innebär att stadens kostnader kan reduceras utan att riskerna blir oacceptabelt stora.

Upphandlingen förutsätter att elenergin köps av elleverantören till elbörsen Nord Pool:s dagsprisnotering som är densamma för alla företag. Till detta kommer ett pristillägg som omfattar kostnader bl a för balansansvar, fakturaadministration, kontaktpersoner och vinst. Det är detta tillägg som kommer att konkurrensutsättas i upphandlingen.

Avtalet skall reglera beställning av elleveranser dvs. kontoret ska när som helst kunna beställa sitt årsbehov av elenergi och därvid låsa priset, dock längst för 3 år.

Kontoret har för avsikt att beställa elleveranser så att prissättningen skall kunna fastställas vid tidpunkter under året när priserna är låga. Bevakning och information om marknadssituationen kommer att inhämtas från blivande leverantör och oberoende källor. Beställning av elleveranser med låsning av priset kommer att göras enligt bifogade strategi, vilket innebär att riskerna begränsas och oacceptabel spekulering förhindras.

Kontoret föreslår att gatu- och fastighetsnämnden godkänner kontorets redovisning och ger kontoret i uppdrag att genomföra planerad upphandling i enlighet med kontorets förslag samt delegerar rätten att beställa elleveranser och teckna avtal för elcertifikat till tre namngivna personer vid region innerstad.

Vidare föreslår kontoret att gatu- och fastighetsnämnden godkänner kontorets förslag till strategi för elupphandling och elinköp för offentlig belysning, hissar och rulltrappor mm.

## UTLÅTANDE

### **Bakgrund**

Gatu- och fastighetskontoret har ett avtal med Forum Markets för leverans av elenergi till offentlig belysning, hissar och rulltrappor som upphör 2007-03-31. Eftersom möjlighet till låsning av elpriset bör kunna ske i förväg även för elleveranser efter denna tidpunkt måste en ny upphandling ske nu. Denna upphandling avser ca 90 GWh (miljoner kilowattimmar) elenergi per år samt hantering av elcertifikat för stimulans till förnyelsebara energikällor.

### *Elhandelsplatsen Nord Pool*

Nord Pool (NP) är en nordisk elbörs vars funktion kan jämföras med en aktiebörs. All elhandel i Norden prissätts mot NP:s marknadsnoteringar. NP har för närvarande två marknadsplatser, en för fysisk leverans – spotmarknad, och en för prissäkring (terminshandel) av elenergi för de närmaste tre åren. Detta innebär att elbolagen kan upphandla (avropa) sitt energibehov utifrån officiella dagsprisnoteringar på NP.

### *Upphandling i konkurrens*

Upphandlingen förutsätter att elenergin köps till Nord Pool:s dagsprisnotering som är densamma för alla företag. Till detta kommer ett pristillägg som omfattar kostnader bl a för balansansvar, fakturaadministration, kontaktpersoner och vinst. Det är detta tillägg som kommer att konkurrensutsättas i upphandlingen.

### *Elcertifikat.*

Ytterligare en komponent i elförsörjningen har genom lagstiftning tillkommit efter vår senaste upphandling, de sk elcertifikaten; Riksdagen beslutade om ett system för elcertifikat som började gälla den 1 maj 2003. Systemet ska gynna utbyggnaden av elproduktion från förnybara energikällor. Alla elförbrukare måste betala för elcertifikat, vilket innebär att ett visst belopp avsätts för förnyelsebara energikällor. I dag har vår kraftleverantör skyldighet att administrera elcertifikaten åt oss.

Innevarande kvartal betalar vi drygt 2 öre/ kWh för elcertifikatet. Detta pris kommer troligen successivt att stiga fram t o m 2010, då priserna på certifikaten släpps fria.

Certifikaten kan även i framtiden tillhandahållas av elleverantören, som då har en monopolsituation då det gäller prissättningen (inkl. bolagets adm. för denna tjänst).

Dagens marknad för elcertifikat har ännu inte hunnit utvecklas, men NP kommer också att öppna en marknad för dessa.

### **Analys**

Det finns fyra olika sätt köpa el:

1. Rörligt pris
2. Fast pris över hela avtalsperioden
3. Terminssäkring, dvs fast pris över längre eller kortare perioder, som staden själv bestämmer efter konsultråd från två oberoende källor. Riktlinjer enligt särskild inköpsstrategi (bilaga 1)
4. Kontoret handlar själv på spotmarknaden dag för dag

Stadens kostnad i de olika alternativen torde bli högst för alt 1 och 2 och lägre i alt 3 och 4.

Riskerna är störst i alt 4 och minst i alt 2. För närvarande har staden inte möjlighet att upphandla enligt alt 4 eftersom regelverket inom staden inte medger detta. Samråd har skett med SLK.

Alternativ 1 och 2 torde bli avsevärt dyrare än alternativ 3. Kontoret förordrar därför alternativ 3. För att detta ska kunna genomföras krävs att kraftleverantören tillhandahåller prisprognoser. Med hjälp av fristående expertis kan kontoret bedöma bärkraften i dessa prognoser.

Avtalet skall reglera beställning av elleveranser dvs kontoret ska när som helst kunna beställa delar av sitt årsbehov av elenergi och därvid låsa priset, Priset sätts utifrån noteringar på elbörsen Nord Pool.

Avtalets längd skall vara två år med möjlighet till två års förlängning och avtalets värde beräknas då att uppgå till ca 150 mnkr. Upphandlingen kommer att ske som öppen upphandling enligt Lagen om offentlig upphandling.

#### *Elcertifikat och "grön el"*

För hantering av elcertifikat kommer kontoret även att pröva ett alternativ som innebär att gatu- och fastighetskontoret registrerar sig hos Energimyndigheten och själv hanterar elcertifikaten. Registrering för kommande år ska göras senast den 1 oktober, så gatu- och fastighetskontoret kan tidigast börja med en egen hantering år 2005. Förtjänsten med denna egna certifikatshantering, är att kontoret kan köpa billigare certifikat samt slipper elproducentens administrativa pålägg. En sänkning av energikostnaden med ett öre innebär en besparing om ca 900 000 kr/år för gatu- och fastighetskontoret.

Då handeln med elcertifikaten trätt i funktion, kommer gatu- och fastighetskontoret inte att upphandla sk grön el om detta fortfarande skulle erbjudas, eftersom köp av grön el till gatubelysningen mm skulle innebära en merkostnad på ca 700 000 kr per år.

Till samma kostnad kan kontoret i stället byta ut ca 200 st 250 W kvicksilverarmaturer mot metallhalogenarmaturer och därmed göra en besparing på 85 000 kr per år. Dessa pengar kan i sin tur användas till att byta ytterligare armaturer året därefter med ännu större besparingar av energiförbrukning till följd o s v.

***Den grönaste elen är den som inte behöver produceras.***

*Strategi för elupphandling och elinköp för offentlig belysning, hissar och rulltrappor m m. ( bilaga 1)*

Krafthandeln sker på Nord Pools sk Terminsmarknad. Kontoret prissäkrar en viss mängd kraft för en viss period till ett visst pris. Det gäller att prissäkra sitt kraftinköp när man bedömer att priset är som lägst, och det innebär att man måste bevaka fluktuationerna i priserna på Nordpools elmarknad för att se tendenserna. Givetvis måste man också ha kännedom om förväntad nederbörd, underhållsarbeten i kärnkraftanläggningar m m, som kan påverka kraftpriset.

Kraftleverantören tillhandahåller prognoser. Prognoser inhämtas även från en för ändamålet upphandlad konsult. Det ger oss två av varandra oberoende källor för bedömning.

Året är indelat i tre perioder: Vinter1, Sommar och Vinter 2 (kommer år 2006 att göras om till kvartal och månader). Handeln sker i dag i norska kronor (NOK) och från år 2006 i euro (EUR) Vi prissäkrar kraften hos elleverantören och i svenska kronor (SEK) till det pris som gäller för säkringsögonblicket på Nord Pools terminsmarknad. Den valutarisk som uppstår står leverantören för.

Norden är indelad i olika prisområden beroende på överföringskapacitet i stamnätet och kraftproduktionens geografiska belägenhet. Sverige utgör ett prisområde, STO, för vilket vi får betala ett pålägg som varierar pga produktion, import/export av kraft. Prissäkringens görs sålunda i prisområde STO vid säkringsögonblicket. Då uppstår även en prisområdesrisk. Denna risk köper vi bort med hjälp av elleverantören med en prisområdesavgift som bestäms på Nord Pool vid låsningstillfället.

### **Kontorets förslag/synpunkter**

Kontoret föreslår att Gatu- och fastighetsnämnden godkänner kontorets redovisning och ger kontoret i uppdrag att genomföra planerad upphandling och teckna avtal i enlighet med kontorets förslag samt delegerar rätten att beställa elleveranser och teckna avtal för elcertifikat till chefen för region innerstad Göran Gahm, chefen för teknikbyrå vid region innerstad Kurt Kärnsund och belysningsingenjören vid region innerstads drift- och underhållsbyrå Per Gradin.

Vidare föreslår kontoret att gatu- och fastighetsnämnden godkänner kontorets förslag till strategi för elupphandling och elinköp för offentlig belysning, hissar och rulltrappor mm.

**SLUT**